

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Švecovej a sudcov JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v právnej veci žalobcu **P. B.**, bývajúceho v S., zastúpeného Centrom právnej pomoci, so sídlom v Bratislave, Námestie slobody 12, proti žalovanému **S.**, so sídlom v B., **organizačný útvar S.**, so sídlom v L., zastúpenému JUDr. F. F., advokátom v B., **o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 376/2002, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. decembra 2008 sp. zn. 9 Co 56/2008 a uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. januára 2009 sp. zn. 9 Co 56/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 16. decembra 2008 sp. zn. 9 Co 56/2008 **z a m i e t a .**

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. januára 2009 sp. zn. 9 Co 56/2008 **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 28. júla 2005 č.k. 5 C 376/2002-539 určil, že okamžité zrušenie pracovného pomeru dané žalovaným žalobcovi listom z 30. apríla 1992 je neplatné. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 1 812 Sk (60,147 €) a na účet súdu uhradiť trovy štátu v sume 627 Sk (20,81 €), všetko

v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že boli splnené formálne predpoklady okamžitého zrušenia pracovného pomeru, avšak samotné porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom žalobcom (ktorého sa mal dopustiť konaním uvedeným v okamžitom zrušení pracovného pomeru) žalovaný nepreukázal. Konanie žalobcu dňa 8. apríla 1992 spočívajúce v odchode z pracoviska počas pracovnej doby bez toho, aby to oznámil nadriadenému pracovníkovi alebo neskôr doložil potvrdením polície o uskutočnenom výsluchu, považoval súd za porušenie pracovnej disciplíny, ktoré ale samé osebe nemôže byť dôvodom okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Konanie žalobcu dňa 23. apríla 1992 spočívajúce v odmietnutí otvoriť kanceláriu lektorov pracovníkom žalovaného B. a K. považoval súd za porušenie pracovnej disciplíny menej závažným spôsobom. Napokon konanie žalobcu dňa 28. apríla 1992, keď sa dostal do slovného konfliktu s riaditeľom pri doručovaní písomností a pokuse o pracovnú poradu, súd považoval za porušenie pracovnej disciplíny, ktoré spočívalo v odmietavom a neúctivom správaní sa žalobcu voči nadriadenému pri prejednávaní pracovných záležitostí. Teda uvedené konania žalobcu (v dňoch 8. apríla, 23. apríla a 28. apríla 1992) podľa názoru súdu mohli byť len dôvodom výpovede, ale nie okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Prítomnosť žalobcu počas výpovednej lehoty by pracovnú disciplínu na pracovisku nezhoršila. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oboch účastníkov konania uznesením z 28. februára 2006 sp. zn. 6 Co 19/2006, 6 Co 20/2006, 6 Co 21/2006 odvolanie žalovaného (vo veci samej) odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku o trovách konania, potvrdil uznesenie zo 7. decembra 2005 vo výroku o zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, nevyhovet návrhu žalobcu na opravu odôvodnenia rozsudku, odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu z 15. augusta 2005 (o výzve na vyčíslenie trov konania) ako nadbytočné a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie obidvoch účastníkov konania rozsudkom z 25. júna 2008 sp. zn. 1 Cdo 47/2008 uznesenie Krajského súdu v Prešove (z 28. februára 2006, sp. zn. 6 Co 19/2006, 6 Co 20/2006, 6 Co 21/2006) vo výroku, ktorým bolo odvolanie žalovaného odmietnuté a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie z dôvodu vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolanie žalobcu (navrhovateľa) pre jeho neprípustnosť odmietol.

Krajský súd v Prešove (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom zo 16. decembra 2008 sp. zn. 9 Co 59/2008 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu na určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru žalobcu u žalovaného vykonané listom z 30. apríla 1992 zamietol. Žalobcu zaviazal zaplatiť na účet okresného súdu trovy preddávkové štátom v sume 1 100 Sk (36,51 €) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vyslovil, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 151 ods. 3 O.s.p.). Uviedol, že v predmetnej veci nebolo sporné, že okamžité zrušenie pracovného pomeru v písomnej forme bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk v lehote stanovenej v § 53 ods. 2 Zákonníka práce a že bolo vopred prerokované s príslušným odborovým orgánom. Odvolací súd si v podstate osvojil aj skutkové zistenia a závery prvostupňového súdu, ale právne ich vyhodnotil inak ako súd prvého stupňa. Zhodne so súdom prvého stupňa konštatoval, že prvý z dôvodov uvedených v prvom odseku listiny z 30. apríla 1992 (okamžitom zrušení pracovného pomeru) nie je konkretizovaný čo do termínu, do ktorého mal žalobca predložiť tam uvedené pracovné dokumenty, nie je z neho zrejmé, kedy bolo porušenie týchto povinností zistené jeho nadriadeným a tiež nie je zrejmé, kedy mal žalobca reagovať urážkami a vyhrážaním sa riaditeľovi a ostatným zamestnancom múzea. Takto formulované porušenie pracovnej disciplíny nemôže byť pre jeho neurčitost' a možnú oneskorenosť dôvodom opodstatneného okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Za zvlášť hrubé porušenie pracovných povinností a pracovnej disciplíny odvolací súd nepovažoval ani opustenie pracoviska dňa 8. apríla 1992 bez povolenia, keď si žalobca vybavoval súkromnú vec, čo sám potvrdil. Za zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny však odvolací súd považoval tretí a štvrtý skutok uvedený v okamžitom zrušení pracovného pomeru. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca odmietol vpustiť pracovníkov žalovaného E. B. a J. K. do hradu z dôvodu, že sa nebude baviť s J. posluhovačmi. Navyiac, preukázateľne urazil J. K. tým, že ho verejne označil za klamára, zlodeja, donášača a špekulanta. Týmto svojím konaním bránil uvedeným pracovníkom vo výkone ich pracovných povinností, čím porušil zásady spolupráce s ostatnými pracovníkmi (§ 73 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce), ako aj zákaz nezneužívať svoje práva v rozpore s pravidlami slušnosti a občianskeho spolužitia na škodu svojich spolupracovníkov. Ani postavenie správcu S. žalobcu neoprávňovalo brániť spolupracovníkom vo výkone ich pracovných povinností, hrubo, vulgárne ich urážať, čím zneužil svoje postavenie riadiaceho pracovníka. Žalobca zvlášť závažným spôsobom porušil pracovnú disciplínu dňa 28. apríla 1992, keď hrubým, arogantným, znevažujúcim a urážlivým spôsobom jednal so svojím nadriadeným a ďalšími prítomnými spolupracovníkmi. Verejne vyhlásil, že odmieta riaditeľa rešpektovať

ako svojho nadriadeného, pričom v prítomnosti svedkov pokrčil a smerom k riaditeľovi zahodil listinu, ktorú sa mu tento pokúsil doručiť. Závažnosť tohto (posledného) skutku zvyšuje aj skôr konštatované predchádzajúce porušenie pracovnej disciplíny dňa 8. apríla 1992. Stupňovanie závažnosti porušenia pracovnej disciplíny vyvrcholilo dňa 28. apríla 1992 spôsobom, ktorý by aj sám osebe bol dostatočným dôvodom okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Pretože žalobca sa dňa 23. apríla a 28. apríla 1992 preukázateľne dopustil skutkov vytýkaných mu v okamžitom zrušení pracovného pomeru, pričom z hľadiska závažnosti ide o zvlášť hrubé porušenia pracovnej disciplíny, nebol jeho návrh na určenie neplatnosti takéhoto zrušenia pracovného pomeru dôvodný. Na rozhodnutie odvolacieho súdu pritom nemá vplyv skutočnosť, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Na záver súd konštatoval, že rozhodnutie o okamžitom zrušení pracovného pomeru nemohlo ovplyvniť skutočnosť, že žalovaný dal žalobcovi výpoveď a tiež žalobcom opakované vznášanie námietky zaujatosti voči sudcom krajského súdu. O trovách štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol ho podľa § 237 písm. f/ O.s.p. zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., že konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na priebeh doterajšieho konania, osobitne na konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Uviedol, že okamžité zrušenie pracovného pomeru bolo žalovaným vopred systematicky a cieľavedome pripravované, že závery odvolacieho súdu sa opierajú o lži, klamstvá, výmysly a manipuláciu tzv. svedkov, ľudí s pochybným registrom a o mylné hodnotenie dôkazov a že žalovaný dôkazné bremeno ani neuniesol. Týmto postupom došlo k závažnému porušeniu materiálnej pravdy a konanie na odvolacom súde bolo (podľa jeho názoru) súdnou fraškou a nie zopakovaním dokazovania.

Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu ako vecne nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) proti rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale aj v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd, zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z obsahu dovolania nemožno vyvodit', že by žalobca namietal vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a žiadna z týchto väd ani nevyšla v dovolacom konaní najavo. Preto prípustnosť dovolania z nich vyvodit' nemožno.

Dovolateľ dôvodnosť dovolania opieral o ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. že mu zrejme naznačeným postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Treba však zdôrazniť, že samotná prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 1 O.s.p.) nezakladá súčasne aj jeho dôvodnosť. A dôvod dovolania podľa § 237 písm. f/ nie je daný už tým, že ho dovolateľ tvrdí, ale až jeho skutočným preukázaním.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v rámci konania na odvolacom súde mohol realizovať svoje procesné právo účastníka na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, čo aj

využil a pojednávania na odvolacom súde sa zúčastnil. Na pojednávaní sa mohol vyjadriť k veci, k výsledkom dokazovania a k vykonávaným dôkazom, čo možno vyvodit' z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom. Z tejto súčasne vyplýva, že (žalobcom namietané) vykonanie dôkazov – výsluch svedkov – bolo v súlade s § 126 O.s.p.

Nevykonanie dôkazov podľa návrhov a predstáv účastníka konania nie je postupom, ktorým súd odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani pri procesne prípustnom dovolaní (pozri § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 220 O.s.p. odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 220 O.s.p.).

Ak odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O.s.p.).

Z uvedených ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na ním založených následných právnych záveroch, je opakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom nevyhnutným. Podmienkou zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa v takomto prípade je teda skutočnosť, že odvolací súd opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie, na základe ktorého dospeje k skutkovému stavu odlišnému od skutkového stavu zistenému prvostupňovým súdom, tvoriaceho podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové zistenia (o intenzite porušenia pracovnej disciplíny) a na ich základe aj právne závery, ako súd prvého stupňa, pričom dôsledne postupoval

v súlade s § 213 ods. 3 O.s.p. Preto ani námietky žalobcu v tomto smere nemožno považovať za opodstatnené.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

V dovolaní síce žalobca uviedol, že konanie v danej veci je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ale túto nijako nešpecifikoval a nekonkretizoval. Dovolací súd ani existenciu takejto vady konania nezistil. Dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. preto nie je daný.

V dovolaní žalobca napokon namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolateľ existenciu tohto dovolacieho dôvodu namietal bez toho, aby obsahovo vysvetlil, aký omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav mal na mysli, ktorý právny predpis odvolací súd použil nesprávne alebo ktorý nesprávne interpretoval alebo ktoré nesprávne závery vyvodil zo správnych skutkových záverov. Dovolanie v tomto smere nebolo doplnené ani zástupcom žalobcu.

Ak dovolateľ podáva dovolanie (aj) z dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nestačí len poukázať na označenie (alebo text) tohto zákonného ustanovenia, nevyhnutnou náležitosťou dovolania je v takomto prípade vymedzenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje dovolateľ za správny. Pokiaľ v dovolaní chýba táto (osobitná) náležitosť, nie je (vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu uplatneným dovolacím dôvodom) vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu a rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je možné preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto uplatneného

dovolacieho dôvodu. Žalobca tým, že v dovolaní neopísal okolnosti, z ktorých vyvodzuje nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom, sám znemožnil dovolaciemu súdu preskúmať správnosť rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska právneho posúdenia veci, na ktorom spočíva jeho rozhodnutie.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody nie sú dané. Navrhovateľ napadol zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nebol vydaný v konaní postihnutom procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. a ani tzv. inou vadou konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ďalší dovolací dôvod ale neuplatnil spôsobom zodpovedajúcim § 241 ods. 1 a 2 písm. c/ O.s.p., preto sa dovolací súd nemohol zaoberať správnosťou dovolaním napadnutého rozsudku z hľadiska správnosti právneho posúdenia veci, na ktorom tento rozsudok spočíva. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto neopodstatnene podané dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Pre úplnosť Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že dovolací dôvod spočívajúci v tom, že rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní (uvedený žalobcom v dovolaní), upravoval Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 31. augusta 2003.

Krajský súd v Prešove uznesením zo 14. januára 2009 sp. zn. 9 Co 56/2008 (č.l. 844) zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu JUDr. F. F. náhradu trov konania v sume 1 093,68 € do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Vychádzal z úspechu žalovaného vo veci samej (§ 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p.) a priznal mu náhradu trov konania pozostávajúcu zo súdneho poplatku za podané odvolanie a dovolanie a z trov právneho zastúpenia vyčíslených v súlade s vyhláškou č. 180/1991 Zb. v spojení s vyhláškou č. 240/01990 Zb. (za úkony právnej služby od 30. augusta 1994 do 14. októbra 2002), s vyhláškou č. 163/2002 Z.z. (za úkony právnej služby od 1. apríla 2002 do 31.12.2004) a s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. (za úkony právnej služby od 1.1.2005).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalobca. Aj rozhodnutie o trovách konania ako súčasť nesprávneho rozhodnutia vo veci samej považoval za nesprávne, nezákonné v celom rozsahu a za nevychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Zopakoval pritom dôvody dovolania, ktoré uviedol v dovolaní proti rozsudku krajského súdu vo veci samej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko dovolaním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu proti tomuto rozhodnutiu nemožno z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník konania namietal alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či

dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Existencia niektorej v tomto ustanovení vymenovaných procesných väd, tak ako v dovolacom konaní vo veci samej, nebola dovolacím súdom zistená.

Odvolačí súd pri rozhodovaní o trovách konania samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej postupoval v súlade s § 151 ods. 3 veta prvá O.s.p. K odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ako v dovolaní (bez bližšej konkretizácie) namietal, nemohlo dôjsť právnymi závermi, na ktorých odvolačí súd založil svoje rozhodnutie o trovách konania. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva totiž odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym posúdením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). To isté sa týka aj tzv. inej vady konania.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a vady konania (obdobne ako vo veci samej) neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky proti žalobcovi, ktorý úspech nemal, nepriznal, pretože nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. októbra 2012

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová